

| Model tzv. kvalitní školy – návazné úkoly

Nová kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání vznikla v rámci projektu NIQES jako součást modelu tzv. kvalitní školy. Ministryně školství, mládeže a tělovýchovy je schválila jako závazná kritéria pro hodnocení škol a školských zařízení pro školní rok 2015/2016. Od září 2015 jsou základem komplexní inspekční činnosti.

Mgr. Petr SUCHOMEL, Dr.
vedoucí oddělení metodik a analýz

Neznamená to ale, že tím byly naplněny všechny potřeby České školní inspekce i škol a školských zařízení. Pro maximalizaci jejich využitelnosti v rámci České školní inspekce a užitečnosti pro školy a školská zařízení budou na dopracování samotných kritérií navazovat ještě některé dílčí kroky a činnosti.

V první řadě to budou metodické pomůcky pro inspekční pracovníky, které by jim měly pomoci hodnotit v duchu nových kritérií srovnatelným způsobem ve všech druzích a typech škol a školských zařízení v rámci celé ČR. Základem těchto metodických pomůcek budou popisy dalších tří úrovní naplnění jednotlivých kritérií na čtyřstupňové hodnotící škále (popis výborné úrovně pro každé kritérium je přímo součástí schválených kritérií). Tyto popisy začaly vznikat současně s finalizací kritérií na jaře 2015 v týmech složených jak z tvůrců kritérií, tak širšího okruhu inspekčních pracovníků. Ti na základě svých dlouholetých poznatků o úrovni mnoha hodnocených škol formulovali základní parametry popisující naplnění každého z kritérií na úrovni *očekávaná úroveň, úroveň vyžadující zlepšení a nevyhovující úroveň*. Tyto interní popisy nejsou určeny školám – sloužit budou jako vodítko pro inspekční pracovníky, kteří budou u každého kritéria samostatně na základě získaných informací rozhodovat o hodnocení dané školy či školského zařízení na uvedené čtyřstupňové škále. V žádném případě nejde o fixní soupis znaků, které je třeba v dané škole

pro zařazení na příslušnou úroveň nalézt, ale jde o ilustrativní příklady možného naplnění kritéria na příslušné úrovni. S velkou pravděpodobností se s přibývajícím počtem hodnocených škol budou uvedené popisy doplňovat a zpřesňovat (na rozdíl od popisů výborné úrovně, které jako součást schválených kritérií definují žádoucí „ideální“ stav, který je časově neměnný). V tomto aspektu budou hodnotící inspekční kritéria živým dokumentem průběžně reflektujícím inspekční zjištění a zkušenosti.

Vedle uvedených metodických popisů úrovní jednotlivých kritérií bude pro zvyšování objektivity inspekčního hodnocení nezbytné průběžně analyticky vyhodnocovat získané poznatky a vhodným způsobem reagovat na identifikované zdroje nedostatečného souladu v hodnocení obdobných znaků kvality různými inspekčními pracovníky. Za tím účelem bude třeba nastavit takový model periodického vyhodnocování komplexní inspekční činnosti a s ním spojeného doškolení inspekčních pracovníků, aby se míra jednotnosti v hodnocení škol a školských zařízení trvale zvyšovala.

Směrem ke školám stojí před Českou školní inspekcí dva základní úkoly. Prvním z nich je *nastavení takových funkcí v inspekčním elektronickém systému InspIS DATA, které umožní zaznamenávat a školám zpřístupňovat příklady inspirativní praxe*. Těmi budou příklady takového naplnění kvality v jednotlivých kritériích, které inspekční pracovníci uznají za hodné zveřejnění. Tím

by došlo k poskytnutí těchto inspirací dalším školám a školským zařízením v podobě ukázek možného způsobu dosažení žádoucí kvality v jednotlivých oblastech fungování školy či školského zařízení.

Zařazení do databáze příkladů inspirativní praxe bude samozřejmě vázáno na souhlas školy. Každá škola tak dostane možnost získat u kritérií, v nichž bude cítit potřebu pomoci či inspirace, nabídku možných (v žádném případě vyžadovaných) způsobů reálně fungujících v jiných školách, jak na cestě k ideálnímu stavu naplnění daného kritéria postupovat. Tato část rozpracování modelu tzv. kvalitní školy bude řešena v rámci připravovaného projektu *Komplexní systém hodnocení*, v kontextu propojování externího hodnocení s vlastním hodnocením školy.

Druhým úkolem je *postupná tvorba evaluačních reportů v systému InspIS DATA*. Ty by měly školám umožňovat získat ze systému agregovaná data souhrnně prezentující inspekční zjištění k jednotlivým kritériím v různých typech členění (např. pro školy v určitém regionu apod.). Jakkoli cílem inspekčního hodnocení v žádném případě není porovnávat školy mezi sebou nebo je k takovému porovnávání vybízet, může pro školy být užitečné vědět, ve kterých kritériích se nejvíce odlišují (ať už pozitivně, nebo negativně) od většinového stavu v ostatních hodnocených školách – například pro stanovení priorit pro nasměrování sil v dalším rozvoji školy. ...